

מה אני לוקח איתי מיום הזיכרון....

פעילות לבוגרים

מטרות:

- חיבור לסיפור האישי של הנופלים
- הדגשת הערכים אותם אנו לומדים מהנופלים
- הדגשת פן נוסף של יום הזיכרון וזכרם של הנופלים
- לצאת מיום הזיכרון מחוזקים

חומרים:

- 5 סיפורי נופלים ופצועים מונחים בפינות החדר ע"ג לוחות פוליגל מעוצבים כעין תערוכה במוזיאון
- כרטיסיות ערכים
- קטע קריאה: "מה אני לוקח איתי מיום הזיכרון"

לעיצוב "תעודת זהות":

- תמונות, קטעים, עיתונים צבעוניים
- מספריים, דבק

מהלך הפעילות:

החניכים מסתובבים בחדר, מעיינים ב"תערוכה" ובוחרים את הסיפור שנגע לליבם ביותר ונעמדים לידו, כך נוצרות 5 קבוצות. במידה שנוצרו פחות קבוצות מבקשים ממספר חניכים לבחור סיפור אחר.

מבקשים מהחניכים לבחור מתוך כרטיסיות הערכים את הכרטיסיות המתאימות ביותר לגיבור הסיפור.

בשלב הבא עורכים סבב בין הקבוצות ושואלים למה בחרו בסיפור זה, איך נגע לליבם ומה לדעתם הערכים שליוו את חייו של הגיבור.

ניתן לבקש מכל קבוצה להכין מעין "תעודת זהות" שבה יציגו את הדמות שבסיפור: אופי, ערכים, תחביבים ועיסוקים אהובים...

הערה: ניתן לשלב בתערוכה ספרים שנכתבו על הנופל, סרטונים, קטעי עיתונות, מכתבים, תמונות ועוד.

"מה אני לוקח אתי מיום הזיכרון?"

מידי שנה ביום הזיכרון אנחנו מתאספים בחדרו, נר הזיכרון דולק ליד תמונתו ומקשיבים לדברי ההספד והזיכרון: כיצד נלחם בגבורה, כיצד סיכן עצמו למען חבריו, כיצד פעל ברגעיו האחרונים.

אבל אז אני חושב בעצם מה זה אומר לי? מה אני יכול ללמוד ממה שקרה?

האם מה שעלי ללמוד הוא שאם יום אחד אהיה בצבא ואקלע לאירוע דומה גם תפקידי כשלו יהיה להסתער בגבורה ולהציל את חברי?

האם כל שעלי ללמוד הוא מתי להקריב את חיי?

הרי איש אינו שואף למות ותקוותנו היא שלא נגיע למצב כזה.

האם לא נוכל ללמוד ממעשה הגבורה הזה על חיי היומיום שלנו?

אני חושב שקיימת דרך אחרת להתייחס לימי הזיכרון.

הרי המספידים בטקס דיברו לא רק על רגע הנפילה שלו אלא על חייו בכלל.

הם סיפרו כיצד תמיד התנדב ועזר, וכיצד היה הראשון לחוש במצוקת הזולת. מתוך הסיפורים עלתה מסכת חיים שלמה של בחור ערכי, שחיפש תמיד לחיות על פי מצפונו. בחור שהקדיש את חייו לטובת עמו וארצו.

וכאן כבר יש מסר לכולנו.

נכונות לסכן את החיים בסערת הקרב, דורשת התחזקות חד פעמית. התלהבות רגעית של מסירות נפש ואילו לחיות למען המדינה, דורש נכונות אידיאלים והקרבה יום אחרי יום, שעה אחרי שעה, במרוצת החיים כולם, גם בשגרה של המעשים הרגילים היומיומיים.

נראה לי שזהו הדבר המשמעותי שעלינו לעשות. וזהו הדבר שעלינו ללמוד מיום הזיכרון.

והשאלה שנצטרך לשאול את עצמנו היא האם אנחנו מוכנים לחיות למען (ולא רק למות למען). האם אנחנו צופים מהצד על מעשי הגבורה ולכל היותר מתפעלים ומוחאים כפיים? האם אנחנו מתנהגים כצופים במשחק כדורסל בטלוויזיה, המתלהבים, צועקים ומעודדים את קבוצתנו מתוך הכורסא בבית? או האם אנחנו בוחרים להיות בעצמנו על המגרש, להזיע ולהתאמץ, באופן אישי?!

ואת כל זה ניתן לקחת וללמוד מימי הזיכרון ומהנפלים. לא ללמוד רק מעצם נפילתם - אלא בעיקר מעצם חייהם. מחיים של אמונה ועשייה שרק הגיעו לשיאם עת נדרשו למסרם.

הרב ד"ר דוד אפלבו ז"ל

נולד בארה"ב, למד רפואה והתמחה ברפואה פנימית וברפואת חירום.

עלה ארצה עם משפחתו בשנת 1981, ועם אשתו דבורה גידל משפחה לתפארת והקים בית של ערכים תורניים, ציונות והכנסת אורחים.

ד"ר אפלבו ניהל בכישרון יוצא דופן לדבוב ולהרגיע כל מטופל ולא משנה מאיזה רקע תרבותי או דתי הוא בא. תחום הרפואה הדחופה התאים לאישיותו במיוחד, בשל הצורך בזריזות, ערנות, רגישות והסיפוק הרב שבניסיון להציל חיים.

ד"ר אפלבו ניהל צוות נט"ן של מד"א במשך 10 שנים, טיפל במאות מקרים של תאונות, מקרי טראומה, התקפי לב ופיגועי טרור.

בעיצומו של פיגוע טרור במרכז העיר בירושלים, בקור רוח האופייני לו, הוא ניתח פצוע.

על האומץ שגילה במקרה זה קיבל "פרס יושב ראש הכנסת לאיכות החיים".

ד"ר אפלבו הנהיג נהלים שסייעו לשיפור מצבו הרפואי של החולה, ולפעמים אף להציל את חייו עוד לפני שהגיע לבית החולים.

יחד עם שותפיו, ייסד מוסד רפואי פרטי שנקרא "טרם - טיפול רפואי מידי", מוסד שמטפל במקרים דחופים שלא מצריכים את בית החולים.

בשנת 2002, בעוד ד"ר אפלבו ניהל את רשת "טרם", הוצע לו לעבוד גם כמנהל חדר המיון בבית"ח שערי צדק. הוא לקח חלק מרכזי בתכנון חדר המיון החדש אותו ניהל, ועיצב לוח דיגיטלי שעוקב אחר זמני הטיפול ומצבו של כל מטופל.

ד"ר אפלבו היה מודע לצרכי המטופלים ולכן החליט להסיר את הדלת שהפרידה בין המטופלים לחדר הרופאים כדי שיהיה ביניהם קשר עין רצוף. לדעתו, הנוחות של המטופל קודמת לנוחות הרופאים.

בספטמבר 2003, כשישב עם בתו במסעדת "קפה הלל", נכנס מחבל לפתח המסעדה, וד"ר אפלבו ונאוהו בתו שעמדה להינשא למחרת היום, נרצחו במקום.

משמלת הכלולות של נאוה נתפרה הפרוכת הלבנה של קבר רחל.

דרור בר ז"ל

דרור למד בבית הספר היסודי שבקיבוץ עינת, והיה ילד שמח ושובב.

בשעות הפנאי שיחק כדורסל, התאמן בקרטה ורכב על סוסים.

התגייס לצה"ל ב-1992. את דרכו הצבאית החל בקורס טיס, אך לאחר כחצי שנה נשר לשמחתו הרבה.

הוא עבר לחיל הרגלים, הוצב ביחידת "מגלן" - יחידה מובחרת של הצנחנים ויצא לקורס קצינים עד שהשתחרר מצה"ל.

תקופה קצרה עבד בקיבוץ, ויצא לטיול באמריקה.

כשחזר לקיבוץ שימש רכז של חברת הילדים ובמשך כשנה וחצי הדריך ילדים מוגבלים וחריגים במסגרת עמותת "עמיחי", היה פעיל בעמותת "חיים" והתנדב במשך שלוש שנים וחצי בבית חולים "שניידר" בפתח-תקווה, במחלקה של ילדים חולי סרטן - דרור אימן את הילדים המאושפזים בקרטה והעניק להם שעות של חסד ותקווה.

דרור למד במסלול משולב: תעודת הוראה, מחשבים ומנהל עסקים. ובשנת הלימודים השנייה שלו התחתן.

לימד בתיכון חדש בתל אביב לבגרות במחשבים. אמו מספרת שאפילו בחופשת פסח נסע ללמד כדי להכין את תלמידיו לבגרות. היא היתה בטוחה שאף אחד לא יגיע ולא יוותר על החופשה אבל מסתבר שהכיתה היתה מלאה... ביום הבחינה, הגיש לכל תלמיד שקית סוכריות עדשים עם ברכת הצלחה והתלמידים כמובן הצליחו...

דרור קיבל הצעה ממשרד הביטחון להתגייס למוסד ושירת במחלקת מחשבים. הוא ראה את שירותו כשליחות.

במבצע "חומת מגן" שנועד לפגוע בתשתית הטרור ביהודה ושומרון קיבל דרור "צו 8" והתייצב ביחידתו. הגדוד של דרור השתתף תחילה במצור על ג'נין, ולאחר מכן בפעולות לחימה. החיילים עברו מבית לבית, דרך קירות הבתים, והתקדמו באטיות כדי למזער פגיעה באזרחים.

ערב לפני נפילתו בקרב, חל יום הזיכרון לשואה ולגבורה. חייליו מספרים כי דרור כינס אותם באחד המבנים, אסף שישה נרות, ולאור הנרות הדולקים אמר "יש קשר ישיר בין תקופת השואה לבין הקרבות האלו, והקשר הוא שבשואה לא יכלו היהודים להגן על נפשם, ואילו פה אנחנו במדינה עצמאית ואנו אחראים לגורלנו, ואנו נלחמים על גורלה של מדינת ישראל".

למחרת, נקלעה מחלקתו של דרור למארב מתוכנן של מחבלים. דרור נפל בקרב יחד עם 12 מחייליו.

בן עשרים ושמונה היה במותו. לאחר נפילתו נולדה בתו אורי - בלי שהספיק לדעת כי יפעת רעייתו בהריון.

רוני קליין ז"ל

רוני קליין היה בן 31, הסמג"ד של גדוד 51 ובעל הדרגה הגבוהה ביותר בשטח באותו הזמן. חייליו שניצלו סיפרו כי הוא הבחין ברימון שהושלך לעברם באמצע חילופי האש והקרבות ומאחר שהיה מאוחר למנוע את פגיעתו ולהתגונן מפניו הוא צעק "שמע ישראל" זינק עליו וחסם את מרבית ההדף בגופו.

אי אפשר לדעת מה היו תוצאות הקרב ללא מעשה גבורתו של רוני ז"ל. את העובדה שנחסך כאב למשפחות נוספות אנחנו יודעים. כמה משפחות? לעולם לא נדע.

בחיי רוני היה אדם שאהב לעזור לאחרים ולתת מעצמו מה שרק יכול היה - וכך גם מצא את מותו.

מיכל זהר ז"ל

מיכל למדה בבית הספר היסודי ב"שוב גילון" ובבית הספר העל-יסודי "משגב".

בשעות הפנאי השתתפה בחוגי מחול של האולפנה למחול במשגב, שמילאו עבורה את כל ימות השבוע, ואף נסעה עם הלהקה לברזיל להופיע בפני קהילות יהודיות.

חבריה הרבים ממסגרות הלימודים, המחול, הצבא והקהילה העידו על העזרה שהגישה להם, על החיזוקים והתמיכה שהעניקה להם, על האוזן הקשבת שלה. הייתה לה יכולת מופלאה להיכנס עמוק ללב של כל מי שהכיר אותה ולהביא אור וצחוק לחייהם של רבים שהיו חברי אמת, חברי נפש שלה.

מלאת קסם כובש הייתה, אנרגטית וחיונית, בעלת יכולת משחק אדירה, דעתנית, נבונה.

הייתה למיכל היכולת להתחבר ברגישות עצומה לסביבתה, ורצון להעניק שלא על מנת לקבל תמורה.

בעמוד הפייסבוק שלה היא כתבה את המוטו: "אשרי האדם שיכול לתת מבלי לזכור זאת כל הזמן ולקבל מבלי לשכוח זאת אף פעם".

בנובמבר 2010 בדרכה חזרה הביתה מהצבא, תכננה להגיע למשגב ולחזור לרקוד אחרי שנת הפסקה. בדיוק אז, התנגש במכוון נהג משאית בתחנת האוטובוס הסמוכה לתחנת הרכבת בעכו, בשעה שעמדו בה אנשים רבים. סמל-ראשון אימן קיזל נהרג בעת האירוע, ועוד עשרה בני אדם נפצעו. מיכל, שהמתינה בתחנה, נפצעה באורח אנוש. שעות ארוכות נלחמו הרופאים על חייה, עד שבחצות היא מתה מפציעה בבית החולים נהריה.

כשרגלו האחת קטועה והשנייה משותקת, דרש דודו גלבוע להתגייס למלחמת יום כיפור.

ארבע שנים לפני פרוץ המלחמה דודו גלבוע, אז לוחם צעיר בן 19 בסיירת חרוב, עלה על מוקש במהלך מארב למחבלים בבקעת הירדן. הוא נפצע קשה ורגליו נקרעו ממנו.

לאחר שעבר ניתוח מסובך רגלו האחת נותרה משותקת והשנייה משוחזרת חלקית בעזרת פלטינות. במשך ארבע שנים נאבק גלבוע לחזור לשירות קרבי ובכל פעם נדחה מחדש.

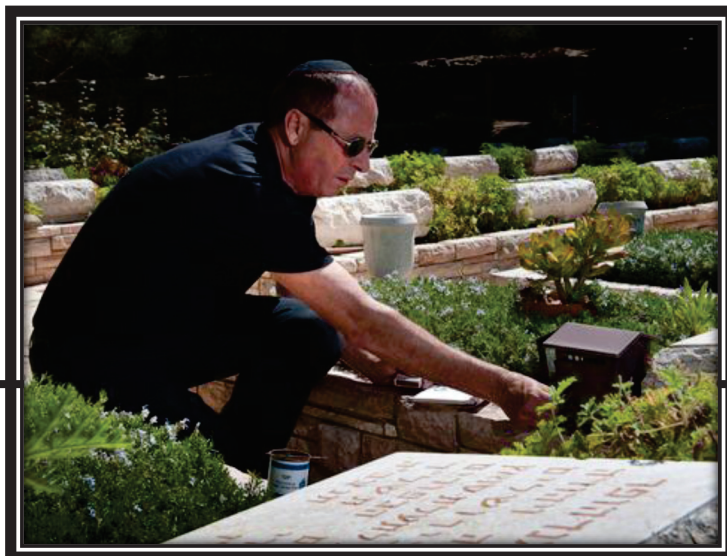
ביום המלחמה הראשון הגיע לוועדה רפואית עם פרופיל 21, ולאחר דקות כבר עשה דרכו למתקני הגיוס.

במהלך 33 שנות שירותו עבר תפקידים רבים - מגיוס לנח"ל ועד הקמת סיירת חרוב. בין תפקידיו הרבים כיהן כמ"פ בסיירת הירושלמית, מ"פ בצנחנים, מפקד פלס"ר העורף, סגן מפקד קורס קציני הצלה ולחם ביחידות סודיות נוספות שאין לפרסם את שמם.

"גדלתי בבית מרוקאי כבן יחיד בין שש בנות. אבי היה איש המוסד לעלייה, כך שילדותי שפעה ערכים ציוניים", הוא מסביר. "חונכתי על עקרון אחד פשוט - המדינה מעל הכל. על זה גדלתי". ואכן, המדינה בשביל גלבוע הייתה הכל. גם פציעתו הקשה לא מנעה ממנו להמשיך ולשמור על כושר ולחתור לגיוס קרבי לוחם".

כשמביטים בגלבוע, כיום בן 63, קשה להאמין כי מדובר בנכה המשותק ברגלו האחת וקטוע חלקית ברגלו האחרת. הוא נע בקלילות, ועד לאחרונה נהג לשחק כדורסל בזמנו הפנוי. לפני כארבע שנים אף לכד פלסטיני שדקר יהודי במודיעין לאחר מרדף רגלי קצר, והביאו לתחנת המשטרה לעיני השוטרים הגדהמים.

רק בליטה מוזרה בצידי מכנסיו מסגירה את ברזלי הפרוטזה המסייעים לו ביציבה.

שנה וחצי לאחר שנפצע בפיגוע הדריסה בכניסה למועדון האומן 17 בתל-אביב, חזר לוחם מג"ב אלברט סבח לשירות. בפיגוע שבו נפצעו בסך הכול שמונה בני אדם נפגע סבח באורח בינוני וכעת הוא סיים את תהליך השיקום הארוך.

אלברט שעלה כנער מצרפת לישראל והתמקם באשדוד במטרה לשרת את כוחות הביטחון, היווה מעין "מגן אנושי" בין המחבל למאות בני נוער שעמדו בעת הפיגוע בכניסה למועדון. הוא ומאבטחים שהוצבו במקום ספגו את עיקר הפגיעה ובכך מנעו אסון גדול עוד יותר.

"הרבה אני לא זוכר מאותו אירוע, רק שעמדתי בפינת הרחוב ליד המועדון, ואז המונית של המחבל הגיעה במהירות והעיפה אותי באוויר אחרי שפגעה בי". בבית החולים איכילוב אבחנו הרופאים שברים בעצם הירך ובעצם האגן של סבח, לצד חבלות בכל חלקי הגוף וחתכים עמוקים משברי זכוכיות.

הלוחם אושפז במשך שבועיים, ובגופו הושללו פלטינות כדי לסייע באיחוי השברים. לאחר שבועיים הוא עבר לתהליך השיקום התובעני בבית החולים שיבא בתל השומר. בין לבין, קיבל תעודות הערכה מהמשטרה ומעיריית תל-אביב על תפקודו.

"עברו עליי שבועות ארוכים של סיוטים, שבהם ראיתי שחור, שמעתי רכב שמתקרב במהירות ואז בום - והתעוררתי בבהלה", הוא מספר, "התחלתי מאפס בתהליך השיקום. בתחילה על כיסא גלגלים, אחר כך עם הקביים והיום אני עדיין סובל מכאבים".

למרות הנכות הראשונית שנקבעה לו, אלברט לא ויתר והתגייס מחדש להשלים את השירות, לאחר שקיבל ליווי ממושך וצמוד מאנשי בית הלוחם של ארגון נכי צה"ל - שם עבר טיפולים באמצעות פעילויות ספורט, פיזיותרפיה ועוד. "גם היום הם עוזרים לי", מספר סבח. "הם יודעים שזה היה תמיד החלום שלי עוד כילד לשרת את המדינה ולתרום כמה כל עוד אני יכול". ההכרות של ארגון נכי צה"ל עם אלברט, כמו עם יתר הנכים, התרחשה כבר בבית החולים, לשם מגיעים אנשי הארגון ללוות את הנכים לאורך כל התהליך.

סיפורו המדהים של **עשהאל שבו** שאיבד חצי ממשפחתו בפיגוע באיתמר.

קישור לסרטון (כ-20 דקות)

<http://www.youtube.com/watch?v=GWMxp2yARYc>

מאור משה ג'אן ז"ל

מאור נולד בנתניה, למד בישיבת "בני עקיבא" וסיים בהצלחה רבה את הלימודים. המשיך ללמוד בישיבת "נהרדעא" בנהריה שהיתה חדשה כי הרגיש שיוכל לתרום להתפתחותה.

מאור הכיר את מוריה, בחירת ליבו, במסגרת תנועת הנוער "בני עקיבא" בה הדריכו שניהם. כשהחליטו להתחתן, הקדים את גיוסו לצה"ל, כדי לשרת בחיל קרבי - חלומו הגדול. הוא שירת ב"גבעתי".

בכל אותה עת וגם לאחר שהתחתן המשיך להיות פעיל והרוח החיה בתנועת "בני עקיבא" ותמיד שימש דוגמא ומופת, בכל עשייה ועזר לכולם כאח נאמן. לקראת סוף שירותו הצבאי, הועבר לשרת בנח"ל והספיק בזמן קצר לכתוב ולהוציא לאור את כל המידע בנושא חודשי השנה, חגי ישראל ותאריכים חשובים עבור קציני החטיבה במטרה להעשיר את הידע שלהם, להבנת דרכו של החייל הדתי. בתמוז תשס"ה בצומת ליד נתניה, נפגע בפיגוע חבלני, נפצע אנושות ומת מפצעיו בבית החולים. בן 21 היה במותו.

זהרה לביטוב ז"ל

זהרה נולדה בת"א. מגיל צעיר בלטה באופייה החזק ובעצמאותה.

היא היתה אמיצה ואצילת נפש. בתקופת-לימודיה עסקה בספורט ולאחר סיום לימודיה, הצטרפה לפלמ"ח.

זהרה נפצעה בעיניה כשהשתתפה כחובשת, במבצע "ליל הגשרים" בפיצוץ גשר א - זיו. לאחר שהחלימה, חזרה לפלוגה בקיבוץ עין חרוד, שם פגשה את ידידה שמואל קופמן, והפעם, פגישתם המחודשת הניבה אהבה גדולה. עוד בימי ילדותה שאפה ופעלה למען שיויון חברתי בין המינים, ובשלב מאוחר יותר שירתה כטייסת.

כאשר נשאלה מדוע החליטה לבחור במקצוע כה מסוכן כתעופה, השיבה: "הן ממילא ידעתי כי אמות צעירה".

זהרה נהרגה עת התרסק המטוס בו טסה.

אזכרה	אדיבות
אומץ	אהבת המולדת
אמונה	אופטימיות

אחדות

אכפיות

אמת

אחרות

אמונה

אמונות

בן אדם לחברו	בן אדם לחברו
דוגמא אישית	דוגמא אישית
הבנה	הבנה
הגנה	הגנה
הארת פנים	הארת פנים
חוצאות	חוצאות

הסתפקות
במועט

הגשמה

הצלחה

הערכה

השפעה

הקשבה

התמדה	התבדבות
ויתור	זכרון
חברות	חופש בחירה

חמלע	חכמת חיים	חזק
חכמה	חכמת חיים	חזק
חיים	חזק	חזק

כבוד המשפחה	כבוד האדם
למידה	סיכונים לקהחת
מחויבות	מנהיגות

מסירות	מסירות
מעשיות	מעורבות
מסירות בפש	מסירות

משפחה

נחישות

עוצמה

נאמנות

נתיבה

קצת

קבלה

צביעות

שותפות

קדושת החיים

שייכות

שחרור

שמו	שמו
שמו	שמו